

Asia: VN/23885/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi hyvinvointialueesta annetun lain sekä eräiden muiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Näkemyksenne hyvinvointialueesta annetun lain 11 §:n muutoksista (Hyvinvointialueiden seuranta, ohjaus ja laillisuusvalvonta)

Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy suhtautuu myönteisesti siihen, hyvinvointialueiden ohjausta yhteensovitetään, toimintatapoja yhtenäistetään ja selkiytetään. Valtion ohjauksen rakenteiden selkiinnyttäminen vähentää hallinnollista taakkaa ja antaa mahdollisuuden yhdenmukaistaa ohjausta. Oleellista on myös valtion hallinnon sisäinen koordinaatio ja resurssit hyvinvointialueiden ohjauksessa. Substanssiministeriöiden normiohjauksen ja taloudellisen tuottavuutta ja vaikuttavuutta korostavan ohjauksen tulee olla vahvasti yhteensovitettuja. Talouden kiristyessä on velvoittavaan normiohjaukseenkin puututtava, jotta hyvinvointialueilla olisi mahdollisuudet toteuttaa lakisääteisiä tehtäviään. Esityksen perusteella valtion ohjaus vahvistuisi. Ohjauksen tulee kohdentua riittävän strategiselle tasolle siten, ettei hyvinvointialueiden itse-hallinto ja demokratia vaarannu.

Näkemyksenne hyvinvointialueesta annettuun lakiin lisättävästä 12 a §:stä (Hyvinvointialueiden tehtäviä koskevat valtakunnalliset tavoitteet)

Hyvil kannattaa valtakunnallisten tavoitteiden yhdenmukaistamista ja sekä niistä säätämistä osana hyvinvointialuelakia. Muutos tukee hyvinvointialueiden tavoitteita palvelukokonaisuuksien kehittämisessä.

Näkemyksenne hyvinvointialueesta annetun lain 13 §:n muutoksista (Hyvinvointialueneuvottelukunta)

o Neuvottelukunnan tarkoituksena on edistää hyvinvointialueiden toimintaa ja taloutta koskevien strategisten linjausten ja hyvinvointialueiden itsehallinnon toteutumista sekä valtakunnallisten ja alueellisten toimijoiden yhteistyötä. Neuvottelukunnan tehtävät laajenevat nykyisestä ja neuvottelukunta käsittelee mm. lainsäädännön kehittämistarpeita.

Ehdotus on kannatettava. On kuitenkin tärkeää, että ministeriöiden ja hyvinvointialueiden välillä on lakisäateisten neuvotteluiden lisäksi muita yhteydenpitomuotoja. Erittäin tärkeää on, että hyvinvointialueiden osallisuutta niitä koskevan lainsäädännön valmisteluun vahvistetaan.

Esitämme myös harkittavaksi, että Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy:n edustus olisi neuvottelukunnassa.

Näkemyksenne hyvinvointialueesta annettuun lakiin lisättävästä 13 a §:stä (neuvottelu hyvinvointialueen kanssa)

Muutos on pääosin kannatettava. On kuitenkin huomioitava, että yhteistyöalueiden rooli, niiden oikeudellinen asema ja toiminnan määrittely on vielä kesken ja näin ollen on vaikeaa ottaa kantaa siihen, voitaisiinko neuvottelut käydä koko yhteistyöaluetta koskien. Samoin tulee huomioida, että samalla yhteistyöalueella sijaitsevien hyvinvointialueiden tilanne voi poiketa toisistaan merkittävästi niin talouden kuin toiminnan suhteen. On siis varmistettava, että itsehallinnollisilla hyvinvointialueilla säilyy myös mahdollisuus suoraan vuorovaikutukseen ministeriöiden kanssa.

Muut huomiot

Tiedon integraatio on ohjauksen toimivuuden kannalta keskiössä. Samoin ohjauksessa- erityisesti kireän taloustilanteen aikana -tulisi tavoitteiden asetannan olla realistisella pohjalla. Neuvotteluissa tulisi voida saavuttaa yhteinen näkemys siitä, kuinka nopeasti hyvinvointialueilla on tosiasiallisesti mahdollisuus saada aikaan sellaisia toiminnan muutoksia tai tehostamisia, joilla edellytetyt kustannussäästöt edellyttävät

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

Raassina Sari
Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy